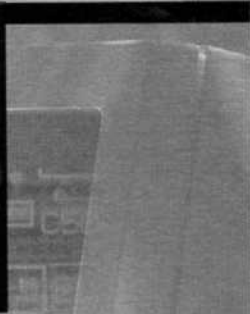
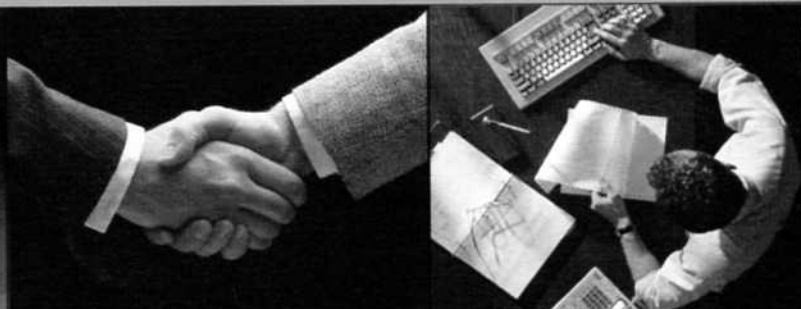
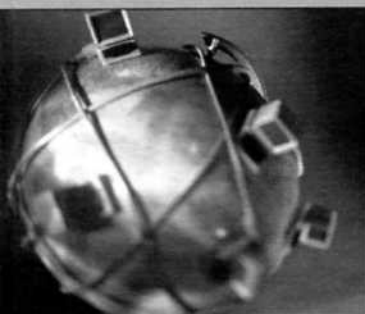

Управління РОЗВИТКОМ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

№ 2, 2005
спецвипуск

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

Управління розвитком

**Харківський національний
економічний університет**

*Міжвузівська науково-практична
конференція
"Професійна державна служба та місцеве
самоврядування"
20 квітня 2005 року*

*Всеукраїнська наукова конференція
"Проблема особистості в сучасній науці:
результати та перспективи дослідження"
25 травня 2005 року*

Збірник наукових статей

видається 2 рази на рік

№ 2, 2005

спецвипуск

Харків, Вид. ХНЕУ, 2005

Засновник і видавець**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**Реєстраційний номер свідоцтва **КВ №5948 від 19 березня 2002 р.**

Затверджено на засіданні вченої ради університету.

Протокол №10 від 25.06.2005 р.

Редакційна колегія**Пономаренко В. С.** — докт. екон. наук, професор (головний редактор)

Афанасьєв М. В. — канд. екон. наук, професор

Внукова Н. М. — докт. екон. наук, професор

Грігорян Г. М. — докт. екон. наук, професор

Гриньова В. М. — докт. екон. наук, професор

Дікань Л. В. — канд. екон. наук, професор

Дорошніна М. С. — докт. екон. наук, професор

Іванов Ю. Б. — докт. екон. наук, професор

Кизим М. О. — докт. екон. наук, професор

Клебанова Т. С. — докт. екон. наук, професор

Левикін В. М. — канд. техн. наук, доцент

Малярєвський Ю. Д. — канд. екон. наук, доцент

Назарова Г. В. — докт. екон. наук, доцент

Орлов П. А. — докт. екон. наук, професор

Пушкар О. І. — докт. екон. наук, професор

Тодика Ю. М. — докт. юр. наук, професор

Тридід О. М. — докт. екон. наук, професор

Українська Л. О. — докт. екон. наук, професор

Хохлов М. П. — докт. екон. наук, професор

Ястремська О. М. — докт. екон. наук, доцент

Редакція збірника наукових статейЗав. редакцією **Седова Л. М.**Редактори: **Гузенко О. М.****Гончаренко Т. О.****Замазій О. Є.****Тишкевич О. О.****Анацька О. В.****Філімонова Г. С.**Технічний редактор **Зубковська О. Г.**Комп'ютерна верстка **Зубковська О. Г.**

Адреса видавця: 61001, Україна, м. Харків, пр. Леніна, 9а

Телефони:

(057)702-03-04 — головний редактор

(0572)58-77-05 — зав. редакцією

E-mail: vydav@ksue.edu.ua

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.

Рішення про публікацію статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення або скорочення.

Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

При передрукуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.

Підписано до друку 23.08.2005 р.

Формат 84×108 1/16. Папір MultiCopy.

Ум.-друк. арк. 29,5. Обл.-вуг. арк. 33,25. Тираж 500 прим. Зам. №499.

Ціна договірної.

Надруковано з оригінал-макета на Riso-6300 61001, м. Харків, пр. Леніна, 9а.

Видавництво ХНЕУ.

- © Харківський національний економічний університет, 2005
- © Видавництво ХНЕУ, 2005
- дизайн, оформлення обкладинки
- © Управління розвитком, 2005

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

Управління РОЗВИТКОМ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УКРАЇНА, 61001, м. Харків, пр. Леніна 9а,
Редакція наукового журналу «ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ»
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИДАВНИЦТВО
ХНЕУ

Упорядкованість у таких системах досягається не управлінням зверху, а регулярністю взаємовідносин між складовими елементами структури або взаємодією елементів системи, в результаті чого виникає новий порядок і структура. Така взаємодія є процесом самоорганізації систем, у яких усіляке відхилення від визначених параметрів усталеності слугує поштовхом до негайної мобілізації численних механізмів відповідних ФЕС, що повертають втрачену рівновагу на макроекономічному рівні. Наприклад, система формування та підтримання конкурентного середовища, структурними компонентами якої є антимонопольний комітет, союз промисловців та підприємців і т. д. Для збереження динамізму та рівноваги економічного розвитку В. Андрианов пропонує певні кількісні параметри функціональних економічних підсистем, деякі з яких вперше формально були зафіксовані в Маастриських домовленостях, що складають основу економічного та валютного Європейського Союзу, як основні критерії конвергенції [10, с. 8].

У висновку хотілося б, перш за все, зазначити, що ЄС сьогодні має до України не тільки претензії на предмет неконкурентоспроможності її економіки, але й може запропонувати кількісні параметри функціонування економічної системи, що забезпечують якісне зростання. Разом з тим теоретико-методологічні підходи, що існують на пострадянському просторі в державному управлінні інноваційною сферою, повинні бути модернізовані. Час вимагає відповідності методології регулювання ринкової суті економічних відносин, у зв'язку з чим було запропоновано застосування в процесі вироблення управлінських рішень у галузі державного регулювання інноваційно-інвестиційного розвитку вбудованого комунікативного ринкового саморегулятора як елемента керованої та керуючої підсистем.

Перспективи подальших досліджень знаходяться в площині подальшої теоретичної розробки поняття "комунікативний ринковий саморегулятор" та побудови за його допомогою моделей розвитку інноваційно-інвестиційних відносин.

Література: 1. Гальчинський А. С. Інноваційна стратегія українських реформ / А. С. Гальчинський, В. М. Гесць, А. К. Кінах, В. П. Семиноженко. — К.: Знання України, 2002. 2. Міжнародний соціально-політичний щотижневик "Дзеркало тижня". — 2005. — №2 (530). — 22 січня. 3. Пахомов Ю. Стратегія качественного роста отлична от программ выживания // Общество и экономика. — 2003. — №6. 4. Міжнародний соціально-політичний щотижневик "Дзеркало тижня". — 2005. — №10 (538). — 19 березня. 5. Кемпбелл Р. Макконнелл. Економікс / Т. 1. Кемпбелл Р. Макконнелл, Стэнли Л. Дрю. — М.: Республика, 1992. 6. Баранов О. Г. Інноваційний процес як об'єкт державного регулювання // Актуальні проблеми економіки. — 2004. — №6. 7. Попов В. М. Системний аналіз в управленні соціально-економічним і політичним процесом: Учебн. пособие / В. М. Попов, Г. П. Солодков, В. М. Топилин. — Ростов-на-Дону: СКАГС, 2002. 8. Атаманчук Г. В. Государственное управление: Учебн. пособие. — М.: Политика, 2000. 9. Малиновський В. Я. Державне регулювання: Навчальний посібник. — Луцьк: Вежа, 2000. 10. Андрианов В. Теория саморегуляции рыночной экономики // Общество и экономика. — 2002. — №5. 11. Мартиненко В. М. Державне управління: шлях до нової парадигми (теорія та методологія). — Харків: Магістр, 2003.

УДК 352

Григоренко Н. В.

ЕКОНОМІЧНІ МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ

In the article the problems of application the economic methods of state regulation of a civil protection are considered.

Сучасні умови розвитку суспільства дійсно сприяють зростанню небезпеки на виробництві, у побуті, збільшенню вірогідності виникнення надзвичайних ситуацій, які несуть загрозу для людини, економіки і природного середовища. Для України характерна висока концентрація великих потенціальнонебезпечних промислових підприємств, енергоємних об'єктів, об'єктів з великою кількістю отруйних сильнодіючих речовин, які мають шкідливий вплив на людей, навколишнє середовище та загрозу виходу з-під контролю людини.

© Григоренко Н. В., 2005

У рамках національної безпеки здійснюється постійний контроль за рівнем ризиків та приймаються необхідні заходи щодо їх зниження. В Україні для цих цілей існує спеціальна структура — Міністерство з питань надзвичайних ситуацій (МНС).

Для приведення у відповідність реальної потреби в заходах щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації, ліквідації їх наслідків і можливостей підрозділів МНС проводиться реформування в системі Міністерства:

створення ефективної державної системи попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій;

формування фінансово-економічних механізмів збільшення рівня безпеки та захищеності людини й підприємств від наслідків надзвичайних ситуацій, стимулюючих діяльність на макро- та мікрорівнях;

освітнє забезпечення безпеки життєдіяльності;

інноваційне, наукове забезпечення створення сучасних технічних та хімічних засобів локалізації й ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; пожежної, аварійно-рятувальної техніки, обладнання; вогнегасних сполук; первинних засобів пожежогасіння; індивідуальних засобів хімічного захисту; приладів контролю, регулювання та сигналізації параметрів безпеки, радіаційно-хіміко-біологічного контролю; піротехнічного обладнання; комплексів забезпечення оперативного реагування на надзвичайні ситуації;

надання невідкладної психологічної, медичної та іншої допомоги потерпілим [1].

Так, удосконалення державного управління у сфері цивільного захисту, об'єднання сил та засобів для ліквідації аварій, катастроф і пожеж, оптимізація структури чисельності, поетапне переоснащення сил новітніми засобами реагування, підвищення ефективності їх дій є основними напрямками роботи держави та МНС. З метою створення нормальних умов для функціонування служби цивільного захисту держава здійснює довгострокову, поточну економічну і соціальну політику, спрямовану на реалізацію та оптимальне узгодження інтересів аварійно-рятувальних підрозділів, використовуючи методи державного регулювання економікою: правові, економічні, адміністративні [2].

Економічні методи державного регулювання економіки пов'язані зі створенням державою фінансових чи матеріальних стимулів, здатних впливати на економічні інтереси суб'єктів господарювання й обумовлювати їхню поведінку [3].

Процес реформування МНС висвітлив і цілу низку проблем, вирішення котрих можливе тільки за допомогою держави. Вхідження до сфери управління МНС Державної пожежної охорони, підрозділи якої охоплюють усю територію України до району включно, у поєднанні з військами Цивільної оборони та спеціалізованими формуваннями, дозволило наблизити безпосередньо до місць виникнення надзвичайних ситуацій значні сили оперативного реагування, суттєво скоротити час реагування на них та залучити їх до використання. Але таке розширення кола та обсягу завдань призвело до різкого зростання навантаження на сили МНС, кількість виїздів фахівців збільшилась у 10 разів, що гостро висвітлює проблеми невідповідності чисельності та матеріально-технічного забезпечення. За статистичними даними, один працівник аварійно-рятувальних підрозділів припадає на 779 громадян України при науково обґрунтованій нормі — 513 громадян (Росія — 1 до 511, Білорусія — 1 до 467). Рівень матеріального забезпечення фахівців МНС менше, ніж у Міністерстві оборони, Міністерстві внутрішніх справ, Прикордонних військах [4].

Надзвичайно актуальною залишається проблема матеріально-технічного оснащення підрозділів Служби цивільного захисту: понад 80% технічного парку складають зразки з терміном експлуатації від 15 до 45 років, практично відсутні (3% від потреби) сучасні види техніки та засоби оперативного реагування [5].

Також існують проблеми з фінансування заходів, пов'язаних із реформуванням військ Цивільної оборони, забезпеченням житловими приміщеннями військовослужбовців, фінансуванням наукових досліджень у сфері Цивільного захисту [4].

Щоб вирішити частково ці проблеми МНС з 2000 р. само вишукувало додаткові кошти в результаті активізації своєї господарської діяльності (надання платних послуг), які йшли на зміцнення матеріально-технічної бази аварійно-рятувальних підрозділів, закупку паливно-мастильних матеріалів, ремонт техніки й обладнання та інші потреби, що дозволяло зекономити кошти державного бюджету. Ситуація, яка склалася на даний момент тулкова: перелік послуг залишився, а державні тарифи на ці послуги не діють.

Тому гострими та невідкладними залишаються питання щодо збільшення видатків з державного бюджету для виконання заходів Державної програми перетворення військ Цивільної оборони, органів і підрозділів Державної пожежної охорони в Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту.

Реалізація основних засобів регулюючого впливу з боку держави у сфері цивільного захисту дозволить домогтися:

забезпечення сталого економічного зростання країни, в першу чергу, за рахунок зниження економічних витрат на попередження та ліквідацію надзвичайних ситуацій; оптимізації суспільних витрат на забезпечення техногенної та пожежної безпеки при підвищенні ефективності їх використання; зниження техногенної та пожежної безпеки, виключення соціально-економічних і екологічних наслідків надзвичайних ситуацій; створення нових робочих місць та збільшення зайнятості населення; створення нових ефективних методів, способів і засобів попередження надзвичайних ситуацій, проведення аварійно-рятувальних робіт.

Література: 1. Закон України "Про правові засади цивільного захисту" від 24. 06. 2004 р. №1859-IV. 2. Господарський кодекс України: Коментар. — Харків: ТОВ "Одіссей", 2004. — 848 с. 3. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки: Навч. посібник / Л. І. Дідківська, Н. І. Головка. — К.: Знання-Прес, 2000. — 212 с. 4. Рева Г. Стан фінансування МНС заходів Державної програми перетворення військ Цивільної оборони, органів і підрозділів державної пожежної охорони в Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту на період до 2005 року / Надзвичайні ситуації. — 2004. — №6.

УДК 35.085

Степаненко С. В.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ: РОЗВИТОК ПОДІЙ ТА ЗМІНИ

In the article the process of public regulation the foreign economic activity, the integrating of Ukraine into global economy is considered.

В основі зовнішньої політики чи не кожної країни лежить економічний інтерес. Європейський ринок дорівнює 228 номінальним економікам України та 32 економікам Росії. Хіба потрібні ще якісь аргументи, щоб доводити доцільність інтеграції з Європи? Якщо Україна вже не є першим експортером до Росії сільськогосподарської продукції, то чи слід так легко віддавати цей ринок? Якщо за рік втрачається 17 – 20% торгового обороту, то хіба це не повинно викликати з боку нашої країни відповідної реакції? Було б великою помилкою заявляти, що Росію можна замінити якимось іншим ринком, і не розробляти концепції активізації таких стосунків. Питання в іншому — чи те, що нам пропонують, справді є професійним рішенням, чи це політиканство, яке шкодить національним інтересам, як от угода про єдиний енергетичний простір (ЄЕП). Подібна візантійська політика за останні 10 років якраз і завдала найбільших втрат українсько-російським стосункам. Бачимо як Росія прагне пов'язати угоду про ЄЕП, нафторевверс або взяти під свій контроль газотранспортну систему. Хіба можна назвати такі стосунки партнерськими? Росія може багато що пропонувати. Це її право. Але українська влада повинна чітко знати, в чому полягають наші національні інтереси і вміти донести це до громади.

Українські політики часто твердять, що партнерським відносинам із Росією немає альтернативи. Чи не логічніше було б сказати, що відносини з Росією залежать від її ставлення до незалежності та євроінтеграційних намірів України: якщо підтримує, то партнерські, якщо ні, то сусідські. Але ми чуємо, що заявляє "ліберальний імператор" Чубайс, що озвучує Жириновський, Лужков та інші борці за "былую силу России".

Україні також не потрібно доводити свою європейськість, належність до європейської історії та культури. Інша справа, що якщо ми хочемо стати повноправними членами європейської спільноти, то повинні навчитися жити за європейськими правилами, а не гратися з ними. А якщо вже визначалась наша стратегічна мета, то не слід дезорієнтувати суспільство. І для реалізації цієї високої мети треба в першу чергу будувати Європу в Україні, бути вірними принципам демократії, сформувані громадянське суспільство, нарешті, підняти соціальні й економічні стандарти життя громадян. Найбільше, чого нам не вистачає

© Степаненко С. В., 2005

Управління РОЗВИТКОМ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

№ 4' 2006
спецвипуск

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

Управління розвитком

**Харківський національний
економічний університет**

*Міжнародна науково-
практична конференція
"Управління якістю у діяльності
органів виконавчої влади регіону"*

20 квітня 2006 року

Збірник наукових статей

видається 2 рази на рік

№ 4' 2006

спецвипуск

Харків. Вид. ХНЕУ, 2006

Секція 3

Соціально-економічні аспекти в управлінні якістю в діяльності органів виконавчої влади регіону

Бараннік І. І. Підвищення якості діяльності органів виконавчої влади в регіоні в управлінні бюджетними ресурсами.....	50
Григоренко Н. В. Удосконалення механізму надання платних послуг державною пожежною охороною.....	54
Кармінська-Белоброва М. В. Удосконалення податкової системи як напрямку економічної політики держави (на прикладі Харківської області).....	55
Паршикова Л. Є. Система соціального захисту в регіоні: пріоритетні напрямки управління якістю пільгового забезпечення.....	56
Тараненко Я. В. Удосконалення податкової системи як складова соціально-економічної політики України.....	61
Шемаєв В. М. Методи стратегічного аналізу і планування.....	65
Шемаєв В. В. Управління портфелем цінних паперів.....	68

Секція 4

Соціально-психологічні аспекти підвищення якості формування кадрового складу виконавчої влади в регіоні

Аведян Я. В. Забезпечення якості державної служби шляхом урахування психологічних особливостей індивідів під час професійного відбору.....	73
Безгін К. С. Діагностика ступеня адаптованості регіональних органів виконавчої влади до принципів системи управління якістю в державних адміністраціях Європейського Союзу.....	75
Григоренко А. М. Комплексний підхід до визначення психологічних якостей державних службовців.....	79
Логвін В. М. Розвиток поняття стратегії соціально-економічного розвитку організації.....	80
Селезньова Г. О. Підвищення якості управлінського потенціалу організації.....	82
Ушкальов В. В. Суб'єктно-орієнтований підхід до забезпечення організаційного розвитку.....	85